

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

B.Pinkevičiaus IĮ
info@bpimone.lt
Kaišiadorių rajono savivaldybei
savivaldybe@kaiiadorys.lt
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos apsaugos ministerijos Kauno
departamentui
kaunas@nvsc.lt
Kauno apskrities priešgaisrinės gelbėjimo
valdybos Kaišiadorių PGT
kaiiadorys.pgt@vpgt.lt
Kultūros paveldo departamento prie kultūros
ministerijos Kauno teritoriniam padaliniiui
kaunas@heritage.lt
Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai
prie aplinkos ministerijos
vstt@vstt.lt

2017-05-12
Į 2017-04-12

Nr. (28.2)-A4-5030
Nr. 67/17

Kopija
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Kauno
regiono aplinkos apsaugos departamentui
kauno.raad@krd.am.lt

ATRANKOS IŠVADA DĖL KAIŠIADORIŲ R. SAV. TARPUMIŠKIO II ŽVYRO IR SMĖLIO TELKINIO DALIES NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

- 1. Informacijos pateikėjas:** B. Pinkevičiaus IĮ, Konstitucijos pr. 23, LT- 08105 Vilnius, direktorius Bronius Pinkevičius, tel. (8 5) 2735810, mob. tel. 8 686 42531, el. p.: info@bpimone.lt.
- 2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas:** UAB „Nerstalita“, Urėdijos g. 4, LT-56174 Kaišiadorys, direktorius Algirdas Stankus, Tel. Nr. +370 687 52056, el. p. info@nerstalita.lt.
- 3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:** Kaišiadorių raj. sav. Tarpumiškio II žvyro ir smėlio telkinio dalies naudojimas.

Planuojama ūkinė veikla atitinka Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 2.3 punkto kriterijus – kitų naudingųjų iškasenų kasyba ar akmens skaldymas (kai kasybos plotas – mažiau kaip 25 ha, bet daugiau kaip 0,5 ha).

4. Numatoma ūkinės veiklos vieta: Rečionių k., Žiežmarių apylinkės sen., Kaišiadorių r. sav.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas: Planuojama ūkinė veikla (toliau-PŪV) naudingosios iškasenos (smėlio ir žvyro) kasyba atviru kasiniu (karjeru). Planuojama naudoti Tarpumiškio II žvyro ir smėlio telkinio dalis pastaruoju metu naudojama UAB „Kaišiadorių statyba“, kuriai paskelbtas bankrotas. UAB „Kaišiadorių statyba“, pastaruoju metu naudojanti Tarpumiškio II žvyro ir smėlio telkinio dalį, neprieštarauja dėl kasybos sklypo skyrimo UAB „Nerstalita“. PŪV teritoriją apima du žemės sklypus: kad. Nr. 4955/0007:283 ir 4955/0007:196, kurių pagrindinė naudojimo paskirtis - kita, naudojimo būdas - naudingųjų iškasenų teritorijos. UAB "Nerstalita" planuojamų kasybos darbų plotas apie 3,81 ha, likusi 0,47 ha ploto dalis bus naudojama karjero privažiavimui, dangos grunto sadėliavimui, technikos saugojimui, taip pat atliekant kasybos darbais paveiktų plotų rekultivavimą už kasybos sklypo ribų (apie 0,23 ha), UAB „Kaišiadorių statyba“ išnuomotų žemės sklypų ribose. Didžioji UAB „Kaišiadorių statyba“ kasybos sklypo dalis (apie 3,56 ha) yra paveikta kasybos darbais.

Tarpumiškio II telkinys pirmą kartą buvo išžvalgytas 1981 m. ir eksploatuojamas nuo 1984 metų. 1992 ir 2005 metais Tarpumiškio II telkinys buvo išžvalgytas papildomai, praplečiant jį šiaurės kryptimi. Telkinio kasybos ir rekultivavimo projektas visam telkiniui parengtas 1993 m. ir suderintas nustatyta tvarka. 2007 m. projektas papildytas, prijungiant 2005 m. detaliai išžvalgytą telkinio plotą. Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2005 m. gruodžio 2 d. buvo išduotas pakartotinis leidimas naudoti žemės gelmių išteklius ir ertmes Nr. 36p-05 UAB „Kaišiadorių statyba“ Tarpumiškio II telkinio dalyje ir skirtas 4,23 ha ploto kasybos sklypas.

Sausas naudingasis klodas bus kasamas ekskavatoriumi 4 pakopomis, pakraunamas į autosavivarčius ir transportuojamas į paskirties vietą. Kasybos darbai, priklausomai nuo žvyro ir smėlio poreikio, bus šiltuoju metų laiku (9 mėn.), 5 darbo dienas per savaitę (6-18 val.), viena (I) pamaina. Planuojamas metinis žvyro ir smėlio iškasimas – 10 tūkst. m³ per metus. Naudingąjį sluoksnį sudaro smėlio ir žvyro sluoksniai. Beveik visa šių nuogulų dalis yra sausa. Tikrai pačioje apačioje, šiaurinėje dalyje nedidelė naudingojo sluoksnio dalis yra apvandeninta. Sauso naudingojo sluoksnio klodo storis plote kinta nuo 12,0 m iki 25,7 m, vidutiniškai sudaro 20,0 m. Apvandeninto naudingojo klodo storis kinta nuo 0 iki 3,0 m, vidutiniškai sudaro 1,5 m.

Geologinių išteklių likutis Tarpumiškio II žvyro ir smėlio telkinyje, UAB „Kaišiadorių statyba“ priklausančiame kasybos sklype, markšeiderinių matavimų metu 2016-10-03 buvo 233 tūkst. m³ žvyro ir smėlio, iš jų išgaunamieji ištekliai atskaičius eksploatacinius nuostolius karjero šlaituose - apie 140 tūkst. m³. Pagal dabartinę gavybos apimtį (10 tūkst. m³ per metus), kasybos darbus planuojama vykdyti apie 14 metų.

Planuojamoje teritorijoje gruntinis bei paviršinis vanduo gamybiniais ir buitiniams tikslams nebus naudojamas. Darbuotojų buitiniams poreikiams tenkinti bus įrengta konteinerinio tipo

administracinė – buitinė patalpa su trumpalaikio buitinių nuotėkų sukaupto rezervuaru, geriamasis vanduo bus atvežamas plastikinėje taroje. Ūkinės veiklos metu susidariusios buitinės nuotėkos iš buitinių nuotėkų sukaupto rezervuarų, pagal sutartį su nuotėkas tvarkančia įmone, bus išvežamos į buitinių nuotėkų valymo įrenginius.

PŪV metu bus naudojamos kasimo bei transportavimo mašinos. Dyzelinis kuras ir tepalai kasybos mašinoms bus atvežami ir užpildomi specialiu transportu su užpildymo įranga. Kasybos mašinų remontas ir techninis aptarnavimas (išskyrus atsitiktinio smulkaus gedimo atvejus) karjere nebus atliekamas. Į aplinkos orą iš mobilių taršos šalinių per metus pateks apie 0,526 teršalų (CO, CH, NO_x, SO₂ ir KD). Produkcijos nudulkėjimas skaičiuotas imant apie 3000 m atstumą, transportuojant naudingąją iškaseną žvyruotu keliu iki Kaišiadorių miesto bendro naudojimo asfaltuoto kelio. Dulkėtumo mažinimui, esant sausiesiems orams, karjero vidaus keliai ir išvežimo kelio atskiros kelio atkarpos palei artimiausias sodybas bus laistomos vandeniu, karjero vidaus keliuose transporto priemonių ir kitų mobiliųjų mechanizmų bei produkcijos išvežimo keliuose su žvyruota danga autosavivarčių greitis bus ribojamas iki 20 km/h bei transportuojant gruntą, autosavivarčių kėbulai bus dengiami tentais.

PŪV naudojami triukšmo šaltiniai bus kasybos ir transporto mašinų keliamas triukšmas. Triukšmo skaičiavimas atliktas naudojant Lietuvos standartą LST ISO 9613-2:2004. Atliekant skaičiavimus buvo priimama, kad artimiausias buldozerio, krautuvo, ekskavatoriaus ir autosavivarčio atstumas iki artimiausios gyvenamosios aplinkos bus 570 m. Suminis triukšmo lygis, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje sieks 25,44 dB. Kasybos mašinų ir transportavimo keliu važiuojančių sunkiasvorių mašinų keliamas triukšmas neviršys ribinių triukšmo dydžių, reglamentuojamų Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“.

PŪV teritorija ribojasi su miškų ūkiu, priskiriama III miško grupei – apsauginiai miškai, ir kitos (naudingųjų iškasenų teritorijos) paskirties žemės sklypais. Į PŪV teritoriją miško žemė nepatenka. Susisiekimasis su telkiniu geras. Produkcija išvežama karjero technologiniu bei vietinės reikšmės žvyruotu keliu, pietų, pietvakarių kryptimi apie 3 km atstumu iki Kaišiadorių miesto bendrojo naudojimo kelio. Artimiausia nuo transportavimo kelio esanti gyvenamoji teritorija nutolusi 45 m atstumu.

PŪV plotas yra valstybės saugomoje teritorijoje - valstybiniame Strošiūnų kraštovaizdžio draustinyje. Strošiūnų kraštovaizdžio draustinis įsteigtas 1992 m. siekiant išsaugoti ypač raiškų unikalios, stipriai eroduotos pakilumos kraštovaizdį. Tarpumiškio II žvyro ir smėlio telkinys pradėtas eksploatuoti 1984 m., tai yra gerokai anksčiau, nei įsteigtas Strošiūnų valstybinis kraštovaizdžio draustinis. Pagal Strošiūnų valstybinio kraštovaizdžio draustinio tvarkymo plano (patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-11-11 įsakymu Nr. D1-757) ,

planuojamos ūkinės veiklos teritorija patenka į eksploatacinės (gavybinės) paskirties subnatūralius (neurbanizuojamus) aplinkos eksploatacinius sklypus (NLn). Ši kraštovaizdžio tvarkymo zona nustatyta Tarpumiškio II smėlio ir žvyro karjero teritorijai, sutampa su Lietuvos Respublikai priklausančių ir UAB „Kaišiadorių statyba“ bei UAB „Žiežmarių statybai“ (dabar - UAB „Kamesta“) išnuomotų žemės sklypų ribomis. Bendras eksploatacinių sklypų teritorijų plotas - 12,51 ha.

Lietuvos Respublikos Saugomų teritorijų įstatymas neriboja ūkinės veiklos tęstinumo veikiančiame karjere. Minėtu įstatymu, draustiniuose draudžiama rengti tik naujus naudingųjų iškasenų karjerus.

Atsižvelgiant į tai, kad planuojama tęsti karjero eksploatavimą Strošiūnų valstybiniame kraštovaizdžio draustiniame, rekomenduojamas Tarpumiškio II telkinio kasybos ir rekultivavimo projekto papildymas, numatant gamtosauginių priemonių derinimą su Neries regioninio parko direkcija. Projekto papildyme turi būti patikslintas rekultivuojamų plotų kalendorinis planas.

Didžioji UAB „Kaišiadorių statyba“ kasybos sklypo dalis (apie 3,56 ha) yra paveikta kasybos darbais, o esamas kraštovaizdis būtų sunaikintas tik likusioje kasybos darbais nepažeistoje teritorijos dalyje – apie 0,24 ha plote.

Tik įgyvendinus projekte numatytas rekultivacijos priemones: telkinio šlaitų nulėkštinimas, baseino užpylimas, karjero dugno išlyginimas, augalinio sluoksnio paskleidimas ir apsošinimas miško želdiniais (pušies ir beržo želdiniais su krūmų priemaiša) šią vietovę pavėrs visaverte ir patrauklia landšafto dalimi, todėl tikslinga tęsti racionalų Tarpumiškio II telkinio žvyro ir smėlio išteklių naudojimą ir tinkamai rekultivuoti išekspluotuatą karjerą.

Pagal Kauno apskrities miškų tvarkymo schemą Kaišiadorių rajono savivaldybėje (patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. D1-368), PŪV teritorija yra naudojamoje naudingųjų iškasenų telkinio teritorijoje, kurioje miško sodinimas negalimas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 3D-130/D1-144 patvirtintomis Miško įveisimo ne miško žemėje taisyklėmis, detaliam išžvalgytuose ir naudojamuose naudingųjų iškasenų telkiniuose miško įveisimas draudžiamas. Žemės gelmių ištekliai turi būti naudojami racionaliai ir kompleksiskai, paliekant kuo mažiau nuostolių telkinyje. Todėl karjerą rekultivuoti į mišką numatoma tik pilnai išekspluotavus Tarpumiškio II telkinio smėlio ir žvyro išteklius.

Pagal Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą (patvirtintą Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2010 m. sausio 28 d. sprendimu Nr. V17-1), Tarpumiškio II žvyro ir smėlio telkinys, patenka į kitos paskirties – naudingųjų iškasenų karjerų žemę (K(N)), gamtinio karkaso teritoriją bei priklauso valstybinio kraštovaizdžio draustinio teritorijai. Bendrojo plano

sprendiniais saugomose teritorijose naujų naudingųjų iškasenų karjerų nenumatoma, o esami, juos išekspluotavus arba nutraukus gavybą (Strošiūnų ir kt.) turi būti rekultivuoti į mišką ar kitas žemės naudmenas. Naudingųjų iškasenų gavybos objektų sklypai tvarkomi pagal kasybos, naudingųjų iškasenų eksploatavimo technologijų reikalavimus, orientuojamasi į perspektyvius, regeneravimo arba rekultivavimo poreikius.

Eksploatuojant karjerą, teritorijoje bus saugomas reikiamas sorbento kiekis, kad išsiliejus naftos produktams būtų iškart panaudotas panaikinti galimus avarijos padarinius, nesukėlus didesnio neigiamo poveikio aplinkai.

Gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės antropogeniniam poveikiui kompensuoti, baigus telkinio eksploataciją, karjeras bus rekultivuotas į mišką.

Informacijos apie kasybos sklype esančias istorines, kultūrinės ir archeologines saugomas vertybes nėra.

5. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas: PŪV teritorija nepatenka ir nesiriboja su „Natura 2000“ tinklo teritorija. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija - buveinių apsaugai svarbi teritorija - Strošiūnų šilas, esantis apie 6,1 km atstumu pietryčių kryptimi nuo planuojamo naudoti ploto, todėl poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas – netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. Atsižvelgiant į tai, kad planuojamas naudoti telkinys yra Strošiūnų kraštovaizdžio draustinyje, turi būti rengiamas Trapumiškio II telkinio kasybos ir rekultivavimo projekto papildymas, atsižvelgiant į Strošiūnų kraštovaizdžio draustinio tvarkymo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 11 d. įsakymo Nr. D1-757, nuostatas. Projekto papildyme turi būti numatytos priemonės išekspluotauto ploto renatūralizacijai, patikslintas rekultivuojamų plotų kalendorinis planas. Projekto papildymas turi būti suderintas su Neries regioninio parko direkcija.

6.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais remtasi priimant išvadą:

7.1. PŪV teritorija nepatenka ir nesiriboja su „Natura 2000“ tinklo teritorija.

7.2. Planuojama veikla atitinka Strošiūnų valstybinio kraštovaizdžio draustinio tvarkymo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-11-11 įsakymu Nr. D1-757, sprendinius, patenka į eksploatacinės (gavybinės) paskirties subnatūralius (neurbanizuojamus) aplinkos eksploatacinius sklypus (NLn).

7.3. UAB „Nerstalita“ PŪV numato tęsti UAB „Kaišiadorių statyba“ pradėtą eksploatuoti plotą.

7.4. Didžioji UAB „Kaišiadorių statyba“ kasybos sklypo dalis (apie 3,56 ha) yra paveikta kasybos darbais, todėl tikslinga tęsti racionalų Tarpumiškio II telkinio žvyro ir smėlio išteklių naudojimą ir tinkamai rekultivuoti išeksploatuotą karjerą.

7.5. Žvyro ir smėlio kasyba numatoma vykdyti detaliai išžvalgytame vertingų išteklių plote ir naudotis jau sukurta infrastruktūra. Žemės sklypų pagrindinė naudojimo paskirtis - kita, naudojimo būdas - naudingųjų iškasenų teritorijos, atitinka PŪV.

7.6. Pagal pateiktą informaciją PŪV metu keliamas triukšmas neviršys ribinių triukšmo dydžių, reglamentuojamų Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“.

7.7. Dulkėtumo mažinimui, esant sausiams orams, karjero vidaus keliai ir išvežimo kelio atskiros kelio atkarpos palei artimiausias sodybas bus laistomos vandeniu, karjero vidaus keliuose transporto priemonių ir kitų mobiliųjų mechanizmų bei produkcijos išvežimo keliuose su žvyruota danga autosavivarčių greitis bus ribojamas iki 20 km/h bei transportuojant gruntą, autosavivarčių kėbulai bus dengiami tentais.

7.8. Eksploatuojant telkinį atliekų nesusidarys, vanduo nebus naudojamas, aplinkos oras bus teršiamas tik telkinyje dirbančių mechanizmų.

7.9. Gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės antropogeniniam poveikiui kompensuoti, baigus telkinio eksploataciją, karjeras bus rekultivuotas į mišką.

8.Priimta atrankos išvada: Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, įgyvendinus 6. Pastabos, pasiūlymai 6.1., 6.2. nurodytas sąlygas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai - Kaišiadorių raj. sav. Tarpumiškio II žvyro ir smėlio telkinio dalies naudojimas - poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Atrankos išvada galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą turi pranešti visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdant laikraščiu, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 ir 10 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę atsakingai institucijai (Aplinkos apsaugos

agentūrai), teikti pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba šis sprendimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g.2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė